

Handläggare
Carina Cutlip
Telefon: 08-50825057

Till
Socialnämnden
2023-05-23

Underlag gällande framställan av justerade avgifter för serveringstillstånd

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens förslag till justerade avgifter för serveringstillstånd.

Sammanfattning

Varje år betalar tillståndshavare en tillsynsavgift för sitt serveringstillstånd till Stockholms stad. Avgiften bekostar stadens arbete med tillsyn och inspektion och avgiftens storlek baseras delvis på omsättningen som redovisas i Restaurangrapporten.

Förvaltningen föreslår att avgifterna för tillståndsgivning och tillsyn enligt alkohollagen justeras i enlighet med förvaltningens ärende.. De nya avgifterna föreslås börja gälla från den 1 januari 2024. De huvudsakliga skälen för detta är att avgifterna inte har justerats sedan 2011 och kostnaderna för tillsyn och inspektion har ökat och kommer därför inte kunna följa självkostnadsprincipen från och med 2024, d.v.s. avgifterna som tas ut ska motsvara den kostnad staden har för arbetet; Förvaltningen har även identifierat behovet av att se över organisationen för alkoholsektionens tillsynsverksamhet för att bättre kunna tillgodose de behov som finns och skapa en ändamålsenlig tillsyn.

För staden tillförs genom dessa avgiftsförändringar cirka 10,0 mnkr för tillsynsavgifter och cirka 0,5 mnkr för ansökningsavgifter, motsvarande 10,5 mnkr i ökade intäkter för socialnämnden. Dessa ökade resurser bedöms vara tillräckliga för att anställa de inspektörer och handläggare som behövs för att klara de åtaganden som finns och säkerställa en god service till tillståndshavare.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens förslag till justerade avgifter, enligt bilaga 1.

Bakgrund

Varje år betalar tillståndshavare en tillsynsavgift för sitt serveringstillstånd till Stockholms stad. Avgiften bekostar stadens arbete med tillsyn och inspektion. Stockholms stads tillståndsgivning och tillsyn över verksamheter som har serveringstillstånd för alkohol görs genom tillståndsenheten på

socialförvaltningen. Stöd för avgiftsuttag föreligger i alkohollagen. Avgifternas storlek ska följa den så kallade självkostnadsprincipen, d.v.s. avgifterna som tas ut ska motsvara den kostnad staden har för arbetet.

Tillståndsenheten har idag timanställda alkoholinspektörer som är anlitade på så kallade uppdragsavtal, vilket innebär att de genomför tillsyn utöver sitt ordinarie arbete i Stockholms stad eller i förekommande fall annan kommun. Förvaltningen har identifierat behov av en ny organisation för tillsyn av serveringstillstånd med heltidsanställda inspektörer för att bättre kunna tillgodose de behov som finns.

Arbetsbelastningen för alkoholsektionens medarbetare fortsätter att öka. Av statistik över antal ärenden och nedlagd utredningstid kan konstateras att antal serveringstillstånd, ärenden, utökat uppdrag och därmed också utredningstiden ökar. Tillståndsenheten har redan en hög produktion av ärenden, och utrymmet för rationaliseringar i processerna är begränsad. För att komma till rätta med den höga arbetsbelastningen finns behov av att öka antalet handläggare.

Ärendet

En ny organisation för alkoholsektionens tillsynsverksamhet behöver utformas för att skapa en ändamålsenlig tillsyn. Tillstånds- och tillsynsavgifterna ska täcka handläggningskostnader, tillsyn, STAD-samarbetet motsvarande 650 000 kronor per år, kostnaderna för remissvar från miljöförvaltningen och kostnaderna för uppdrag till statsadvokaterna i samband med överklagandeärenden samt övriga myndighetskostnader.

Avgifter

Kommunen har rätt att ta ut avgifter för prövning av en tillståndsansökan för att servera alkoholdrycker. Kommunen får även ta ut avgift för sin tillsyn av den som har serveringstillstånd. Lagstöd återfinns i 8 kap. 10 § alkohollagen. Grunderna får bestämmas av kommunfullmäktige (jfr RÅ1994 ref. 72). Avgifterna ska spegla kommunernas faktiska kostnad för hanteringen, och ska följa de allmänna krav om självkostnadsprincipen som finns om kommunala taxor.

Kommunens kostnad för tillstånd- och tillsynsverksamhet är självfinansierad utifrån de avgifter som tas ut i samband med tillsyn och tillståndsprövning. Kommunens rätt att ta ut sådana avgifter och nivån på avgifterna regleras i kommunallagen (KL) 2 kap. 5 § och av den så kallade självkostnadsprincipen i 2 kap. 6 § KL.

Självkostnadsprincipen syftar på det totala avgiftsuttaget för en verksamhet. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen. Vid

beräkningen av självkostnaderna får alla relevanta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på kostnader är personalkostnader, material, utrustning, lokalkostnader med mera. Verksamhetens andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader räknas också med.

Tillsynsavgifterna

Tillsynsavgifterna täcker tillståndsenhetens arbete med tillsyn och inspektion. Senaste justeringen av tillsynsavgifterna gjordes 2011. Tillsynen kan delas in i tre delar, förebyggande tillsyn, inre tillsyn och yttre tillsyn. Den förebyggande tillsynen består i regelbunden samverkan med andra myndigheter så som Polismyndigheten och Skatteverket samt utbildning i ansvarsfull alkoholservice för serveringspersonal inom STAD-samarbetet. Den inre tillsynen består i regelbunden kontroll av tillståndshavarnas löpande vandel och ekonomiska skötsamhet, planering av den ”yttre tillsynen”, efterarbete med rapportering, kommunikering och utarbetande av beslutsunderlag för eventuella administrativa åtgärder. Den yttre tillsynen består i tillsynsbesök ute på serveringsstället under såväl dag- som nattetid beroende på serveringsställets verksamhetsinriktning. Årligen betalar restaurangägare med stadigvarande serveringstillstånd tillsynsavgift. Stockholms avgifter baseras på tre delar. En fast avgift som samtliga företag betalar, en rörlig del baserad på företagets omsättning föregående år och en del baserad på företagets öppettid (öppettider efter kl. 01:00).

Ansökningsavgifterna

Gemensamt för alla kategorier är att handläggande enhet diarieför ansökan, tar in ansökningsavgift och nödvändiga handlingar, utreder ärendet, utarbetar ett underlag för beslut i politisk instans eller av tjänsteman. Därefter utfärdas en handling för meddelande av beslut.

Om ägar- eller bolagsförändringar sker ska detta anmälas till socialförvaltningen. Ett exempel på ändring kan vara att en eller flera personer med ett betydande inflytande i bolaget byts ut och att nya personer tillkommit. Ett remissförfarande och en utredning avseende de nya personernas vandel och ekonomiska förhållanden behöver då göras. Vid en anmälan krävs ett relativt omfattande remissförfarande där såväl Polismyndigheten som Skatteverket är remissinstans. Remisshandlingar ska skickas ut, bevakas och remissyttranden ska inarbetas i beslutsunderlaget. Vid sidan av remissförfarandet ska en utredning sammanställas. Utredningen ska visa på tillståndshavarens och dess företrädares personliga- och ekonomiska förhållanden. Vid ägarförändring utreds även finansieringen av förvärvet.

Referenser

I detta ärende har förvaltningen valt att göra jämförelser dels med storstadskommunerna Göteborg och Malmö och dels med närliggande kommunen Nacka. Gemensamt med dessa kommuner är att deras avgifter i stort bygger på samma grundstenar som Stockholm (fast del, rörlig del baserat på omsättning och en del baserat på öppettider.)

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Funktionshinderrådet har haft möjlighet att ta del av ärendet 17 maj. Förvaltningsgruppen har behandlat ärenden den 17 maj.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Tillsynsorganisation med inspektörer

Enligt Stockholms stads riktlinjer för serveringstillstånd, antagna av kommunfullmäktige, framgår att målsättningen är att varje serveringsställe ska få minst ett besök, och att det är naturligt att de restauranger som har många anmärkningar och/eller en hög alkoholförsäljning inspekteras oftare än lugna utpräglade matrestauranger.

Av tillståndsenhetens tillsynsplan framgår vidare att alla serveringsställen får minst ett besök per år. De serveringsställen som har serveringstid fram till klockan 03:00 tillsynas minst två gånger per år och serveringsställen med serveringstid fram till klockan 05:00 tillsynas minst fyra gånger per år. Serveringsställen som har meddelats en åtgärd med anledning av ordning och nykterhet tillsynas också med högre frekvens. Utöver detta planeras tillsyn med hänsyn till verksamheter som erhåller tillfälliga serveringstillstånd, exempelvis festivaler eller andra arrangemang. Tillståndsenheten deltar också på myndighetssamverkande tillsyner minst en gång per månad.

Majoriteten av tillstånden omfattar serveringsställen som har öppet till senast klockan 01:00. Nästan 80 procent av serveringsställena har serveringstillstånd med serveringstid till klockan 01:00, cirka 9 procent har serveringstid till kl. 03:00 och cirka 1 procent har serveringstid till kl 05:00. De tillfälliga evenemangen står tillsammans för 11 procent av de totala tillstånden. Antalet tillsyner som behövs genomföras mellan klockan 01:00 och 05:00 är 612 besök. Av naturliga skäl är tiden för tillsynsbesöken skiftande, där tillsynen huvudsakligen görs under kvälls- och nattetid och under veckosluten. Av rättssäkerhetsskäl och för inspektörens egen säkerhet utförs samtliga tillsynsbesök tillsammans med kollega. Tillståndsenheten har analyserat tillsynsbehovet, och för att nå

nivån av att besöka samtliga serveringsställen minst en gång per år, och för att kunna besöka serveringsställen under den tid de har sin verksamhet igång, skulle en personaluppsättning om nio heltidsanställda inspektörer behövas. Bedömningen har gjorts utifrån att inspektörerna kommer att arbeta både dag, kväll och natt och deras behov av dygnsvila behöver tillgodoses.

Enligt riktlinjerna rekryteras restauranginspektörerna huvudsakligen bland socialsekreterare. Bakgrunden till detta är att det ska bidra till att stärka det sociala skyddsperspektivet då alkohollagen är en social skyddslagstiftning. Erfarenheten av att hantera människor i olika livssituationer och tillstånd är fördelaktigt, i och med att förutsättningarna för att lyckas i rollen som inspektör avgörs mycket av den sociala förmågan och där i förmågan till lågaffektivt bemötande. Arbetet går ut på att upprätthålla goda relationer mellan kommunen och tillståndshavare och samtidigt utöva myndighetsutövning. Brister som uppmärksammas ska rapporteras och kommuniceras, och av den anledningen är en inspektörs förståelse för vad det innebär att agera myndighetsutövande mycket central i uppdraget.

Rimlig lönenivå för de nyrekryterade inspektörerna bedöms utifrån lönestatistik för liknande tjänster i staden vara 40 000 kr i 2023-års lönenivå.

Alkoholsektionen har idag 20 heltidsanställda medarbetare. Med hänsyn till personalgruppens storlek och sektionens uppdrag bedöms det inte som ett alternativ att placera de utökade nio inspektörstjänsterna på alkoholsektionen. En separat tillsynssektion, med biträdande enhetschef, behöver tillsättas.

Utöka antalet handläggare

Arbetsbelastningen för alkoholsektionens medarbetare fortsätter att öka. Under de första tre månaderna för 2023 är antalet ärenden högre än någonsin. Tillståndsenheten har tagit emot 409 anmälningar och ansökningar; att jämföra med föregående års period där antalet ärenden var 361.

För närvarande finns 17 handläggare på tillståndsenheten. Antalet gällande serveringstillstånd är just nu 2460. För att sätta detta i perspektiv finns det i dagsläget 93 pågående ansökningsärenden om nya serveringstillstånd, vilket innebär att tillståndsenheten de närmaste månaderna kommer att få lika många nya serveringstillstånd som det finns totalt i en större svensk kommun. Exempelvis har Nacka kommun 107 serveringstillstånd, och i Nacka kommun finns två heltidsanställda alkoholhandläggare.

I praktiken är det också svårt att upprätthålla bemanningen om 17 handläggare i tjänst, eftersom det är en inskolningstid på cirka sex

månader för en ny handläggare. Det innebär att vikariat vid föräldraledigheter och sjukdom är svåra att fylla, så vissa perioder är antalet handläggare som de facto utför utredningsarbete betydligt färre.

Tillståndsenheten har redan en hög produktion av ärenden, och utrymmet för rationaliseringar i processerna är begränsad. För att komma till rätta med den höga arbetsbelastningen är bedömningen att det finns behov av att öka antalet handläggare.

Statistik över antal serveringstillstånd, ärenden och nedlagd utredningstid senaste tre åren.

	2020	2021	2022
Antal stadigvarande serveringstillstånd	2 298	2367	2448
Totalt antal inkomna ärenden	1 082	1 150	1 435
Utredningstid i timmar	16 524	17 468	21 805

Motverka välfärdsbrott

Ekonomisk misskötsamhet är den enskilt största grunden för avslag och återkallelser av serveringstillstånd. Att granska ekonomiska frågor är svårt och kräver både en bred och djup kunskap från den enskilde handläggaren. Senaste åren har tillståndsenheten i Stockholm varit föredömen i utvecklingen av utredningarna av ekonomisk lämplighet. Ett arbete som Länsstyrelsen också uppmärksammade under verksamhetstillsynen i början på året. Företrädare för Kommunala Alkoholhandläggares Förening, Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten har nyligen utvecklat de sedan tidigare gällande riktlinjerna för den kommunala granskningen av sökandens/tillståndshavarnas ekonomiska lämplighet. Syftet är att säkerställa enhetlig tolkning i hela landet. Förändringen innebär en utökad och skärpt utredning av tillståndshavares ekonomiska lämplighet. Tillståndsenheten välkomnar tydliggörandet av de riktlinjer som förväntas tillämpas i hela landet, men dessa kommer också innebära fortsatt fördjupade ekonomiska utredningar i den riktning Stockholms tillståndsenhet redan påbörjat.

Som en del i att dels möta Länsstyrelsen i Stockholms krav på socialförvaltningens tillsynsverksamhet, och att dels trappa upp den inre tillsynen och arbetet mot organiserad brottslighet och välfärdsbrott, kommer tillståndsenheten under året att påbörja ett arbetssätt av regelbunden kontroll av befintliga tillståndshavare,

utan föregående anmälan eller ansökan. Kontrollerna kommer bestå i remisshantering till andra myndigheter för att säkerställa tillståndshavarens fortsatta personliga- och ekonomiska lämplighet. Givet detta måste tillståndsenheten också utreda och ta om hand den information och de brister som identifieras i den inre tillsynen genom att starta fler antal ingripandeärenden. Detta kommer generera fler åtgärder, och därmed fler överklagandeärenden.

Vidare förs diskussioner om nya arbetsätt att samverka inom staden gällande tillsyn och tillståndsgivning.

För att nå nivån av att hantera den ökade mängd ärenden i kombination med den ökade omfattningen av utredningarna skulle nuvarande personaluppsättning behöva utökas med tre handläggartjänster.

Ansökningsavgifter

Ansökningsavgiften ska täcka kostnaden för handläggning av ärendet. I handläggningen ingår bland annat remisshantering och beredning av beslutsunderlag. I avgiften ingår också kostnaden för kunskapsprov, inklusive tolk när det behövs.

Antalet ärenden med anledning av att tillståndshavare inkommit med anmälan om ändrat ägarförhållande och/eller styrelseförändringar är den vanligaste anledningen till att ett utredningsärende påbörjas, och motsvarar 37 procent av samtliga ansöknings- och anmälningsärenden. Antalet ärenden i denna kategori har sedan 2020 gått från 400 ärenden per år, till 503 ärenden år 2022. Av dessa 503 anmälningar har 342 varit avgiftsfria.

Vid ändrade ägarförhållanden krävs omfattande utredningsåtgärder för att komma fram till en lämplighetsbedömning av tillståndshavaren och dess företrädare. Förutom remissförfarandet och inarbetandet av dessa uppgifter i beslutsunderlaget utreds också finansieringen av förvärvet. Ekonomisk granskning är svårt och kräver djup kunskap från handläggaren. Utredningarna innehåller granskning av kontoutdrag, bokföring och att följa pengarna och man ska vara uppmärksam på eventuella välfärdsbrott. Utredningen ska visa på tillståndshavarens och dess företrädares personliga- och ekonomiska förhållanden. Mot bakgrund av att utredningarna i ärenden om ändrade ägarförhållanden är identiska oavsett hur stor ägarförändringen är föreslås avgiften justeras för att spegla detta.

Anmälan om förändring i styrelse är oftast mindre omfattande utredningar. Remissförfarande görs även i dessa ärenden. Inte sällan kommer dock tillståndshavaren in med flera förändringar under utredningens gång. Förvaltningen föreslår att avgift ska tas ut för att täcka tillståndsenhetens arbete med dessa utredningar.

Anmälan om ändrade förhållanden för kunskafer är ett förenklat förfarande genom att tillståndsenheten erbjuder provtillfälle som administreras i förvaltningens lokaler i Farsta. Förvaltningen föreslår att avgift ska tas ut för att täcka tillståndsenhetens arbete med dessa utredningar.

Inom Stockholms stad är det inte helt ovanligt att ett bolag eller koncern har flera serveringstillstånd. Av alkohollagen framgår att anmälan ska göras per serveringstillstånd. För att täcka tillståndsenhetens administration kring detta samt att bereda beslut i ärendena, utan att dessa är så omfattande och tidskrävande att det motiverar full avgift, föreslås särskild avgift tas för dessa ärenden. Sammantaget beräknas dessa föreslagna förändringar innebära ökande intäkter för tillståndsenheten om 0,5 mn.kr.

Kategori	Nuvarande avgift	Föreslagen avgift
Anmälan om ändrat ägarförhållande	<50 % 4 000 kr >50 % 12 000 kr	7 500 kronor
Anmälan om förändring i styrelse	Avgiftsfritt	2 000 kronor
Anmälan om förändring i styrelse i studentföreningar och/eller anmälan om ändrade förhållanden för kunskafer.	Avgiftsfritt	1 000 kronor
Anmälan om ändrat ägarförhållande eller förändring i styrelse för bolag eller koncerner med fler än ett serveringstillstånd, när anmälningarna inkommer vid ett och samma tillfälle. Full avgift tas för första anmälan, därefter denna avgift för resterande serveringstillstånd.	-	1 000 kronor

Tillsynsavgifter

Stockholms avgifter baseras på tre delar. En fast avgift som samtliga företag betalar, en rörlig del baserad på företagets omsättning föregående år och en del baserad på företagets öppettid (öppettider efter kl. 01.00 eller senare).

Modellerna för hur kommunerna tar ut avgifter skiljer sig åt. Några kommuner tar exempelvis ut sina avgifter baserat på sålda volymer alkohol.

Som grund för att jämförs Stockholms avgifter i förhållande till andra kommuners avgifter har uppgifter från år 2022 används och kopplats till övriga kommuners avgiftsdelar. Totalt omfattar beräkningarna de 2 362 företag som var aktiva år 2022. Tabellen nedan beskriver hur mycket avgifter som skulle tagits ut i de olika avgiftsmodellerna för de 2 362 företagen. Kommunerna i jämförelsen har samma modell som Stockholm med en fast avgift som samtliga företag betalar, en rörlig del baserad på företagets omsättning föregående år och en del baserad på företagets öppettid (öppettider efter kl. 01.00). Deras modeller redovisas i bilaga 1.

Kommun	Avgift	Differens mot Stockholm
Stockholm	17 902 000	
Göteborg	25 820 460	7 918 460
Malmö	34 152 700	16 250 700
Nacka	33 362 177	15 460 177

Förslag höjning av fasta avgiften

Den fasta avgiften föreslås höjas från 2 000 kr till 3 000 kr. Jämförelse med övriga kommuner redovisas i bilaga 1.

Förslag rörlig del baserat på företagets omsättning

Förslaget innebär en utökning av antalet intervaller. I nuvarande avgifter finns åtta intervaller baserat på företagens alkoholomsättning och med ett maxtak om 18 000 kronor för de som har en årlig alkoholomsättning överstigande 15 000 000 kronor.

Nuvarande modell

Omsättning	2023
1-100 000	1 000
100 001- 500 000	2 000
500 001-1 000 000	4 000
1 000 001-2 000 000	6 000
2 000 001-5 000 000	9 000
5 000 001-10 000 000	11 000
10 000 001-15 000 000	15 000
Över 15 000 000	18 000

Förslag ny modell

Förslaget innebär en utökning till 10 intervaller.

I tabellen nedan framgår dels förslaget på avgiftens storlek, samt avgiftens storlek i förhållande till företagets årliga omsättning av alkohol. Rörlig avgift ska omfatta stadigvarande serviceringstillstånd för servering till allmänheten, slutet sällskap, catering och vid trafikservering. I bilaga 2, redovisas jämförande

kommuners avgiftsintervall kopplade till omsättningen av alkoholförsäljning.

Omsättning (kr)	Förslag	
	(kr)	Från Till
1-200 000	1 000	0,50%
200 001-500 000	2 000	1,00% 0,40%
500 001-1 000 000	4 650	0,93% 0,47%
1 000 001-2 000 000	7 500	0,75% 0,38%
2 000 001-4 000 000	12 500	0,63% 0,31%
4 000 001-6 000 000	17 500	0,44% 0,29%
6 000 001-8 000 000	22 500	0,38% 0,28%
8 000 001-10 000 000	27 500	0,34% 0,28%
10 000 001-20 000 000	32 500	0,33% 0,16%
20 000 001-och över	37 500	0,19%

Utökad serveringstid

Ingen förändring av avgifterna föreslås. I bilaga 2, redovisas jämförande kommuners avgifter.

Konsekvenser av förslagen

Som grund för beräkningar har uppgifter från år 2022 används. Totalt omfattar beräkningarna de 2 362 företag som var aktiva år 2022. De kostnadsökningar som beskrivs i ärendet uppgår totalt till cirka 10,0 mnkr. Tabellen nedan beskriver hur avgiftsökningarna slår mot företagen.

Förslaget innebär att maxavgiften totalt kan uppgå till 50 500 kr år 2024, att jämföra med dagens maxnivå om 30 000 kr.

Avgiftshöjning mot år 2022	Antal företag	Beräknad ökad intäkt
1 000-2 000 kr	1 193	1 158 800
2 000-3 000 kr	381	973 500
3 000-5 000 kr	290	1 305 000
5 000-10 000 kr	193	1 610 950
10 000-20 000 kr	265	4 149 500
20 000-30 000 kr	40	826 000
Summa	2 362	10 023 750

För staden tillförs genom dessa avgiftsförändringar cirka 10,0 mnkr för tillsynsavgifter och cirka 0,5 mnkr för ansökningsavgifter. Totalt 10,5 mnkr. Dessa ökade resurser bedöms vara tillräckliga för att anställa de inspektörer och handläggare som behövs för att klara de åtaganden som finns och säkerställa en god service till näringsidkarna.

Förvaltningen är medveten om att det ekonomiska läget som världen befinner sig i påverkar restaurangernas förutsättningar, men utifrån ovanstående beskrivning bedöms det som nödvändigt att justera avgifterna.

Indexreglering

För att ha ett avgiftssystem som ska hålla över tid föreslås en årlig justering av tillsynsavgifterna. Avgifterna justeras årligen i enlighet med förändringen i SCB:s preliminära arbetskostnadsindex för tjänstemän (SNI 2007 näringsgren P-S ”enheter inom utbildning, vård och omsorg, personliga och kulturella tjänster”). Justeringen baseras på förändringen av indexet mellan december året före verksamhetsåret och december året dessförinnan.

Ikraftträdande

De nya avgifterna föreslås börja gälla från den 1 januari 2024. Den årliga tillsynsavgiften faktureras i förväg och baserar på alkoholförsäljningen föregående år.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens förslag till justerade avgifter, enligt bilaga 1.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilagor

1. Förslag avgifter för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen
2. Jämförelser med andra kommuner

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2023-05-16
Maria Karlsson, Tf. avdelningschef	2023-05-16